

Sveriges största klädbyttardag 6 april 2019

Ordna en Klädbyttardag under "Sveriges största Klädbyttardag" lördag 6 april. Föreningskretsar, medlemmar, folkbibliotek, skolor, privatpersoner kan vara med och fixa klädbyten. Även bibliotek, folkhögskolor, studenter, högskolor och universitet, organisationer och företag är varmt välkomna att delta.

Anpassa Klädbyttardagen efter era förutsättningar och gör ett litet eller större arrangemang. Förslagen nedan är tänkta att underlätta och ge inspiration. Vissa av råden vänder sig främst till Naturskyddsföreningens lokalkretsar.

Alla arrangörer som gör ett event och anmäler det till oss kan **beställa kampanjmaterialet gratis**. Vi vill att "Sveriges största klädbyttardag" ska märkas och synas landet runt. Allt för att så många människor som möjligt ska kunna vara med och byta kläder. Glöm inte att berätta för oss om ni planerar ett klädbyte! Mejla er anmälan till:

kladbyttardagen@naturskyddsforeningen.se

När och var: lördag 6 april 2019

Boka en lokal på central plats dit det är möjligt ta sig utan bil. Om den 14 april inte funkar går det bra att ha klädbytet i nära anslutning till den dagen, fredagen, söndagen eller helgerna före eller efter.

Ta hjälp av Studieförbundet!

- Studieförbundet (SFR) är Naturskyddsföreningens studieförbund. Prata med SFR på er ort om samarbete och att ni önskar få hjälp med praktiska saker runt Klädbyttardagen. De kan t ex hjälpa er att lokalanpassa och skriva ut affischen. Hitta din kontakt här:

<http://www.studieforamjandet.se>

Samarbete

- Ofta är det positivt att samarbeta med andra föreningar, kommunen, kommunens avfallsbolag, en skola och lokala Naturskyddsföreningen. Ni blir fler som hjälps åt, får större spridning i sociala medier och mer folk till arrangemanget. Ta t ex kontakt med en lärare på design/textilutbildning och föreslå att eleverna har klädbyttardagen som projekt. Det är också uppskattat att visa upp re-design eller ha en modevisning i anslutning.
- Om riks i tid får kännedom om att flera klädbyttardagar planeras på samma ort kommer vi att informera er om varandra. Detta för att ni ska kunna planera och samverka så att bytena inte konkurrerar ut varandra. På större orter fungerar det fint med flera bytesevent om man lägger tiderna så det går att besöka flera.
- Ta kontakt med en lokal second hand-aktör t ex Myrorna, Emmaus, eller Röda Korsets Kupan. Ni väljer själva. Erbjud dem att ta hand om kläderna som blir över och be att få låna klädställningar, galgar och kanske speglar.

Kampanjmaterial och handledning

Förutom denna instruktion kommer ni att få förslag på pressmeddelande, insändarförslag, faktaskyltar och annan värdefull info per mejl.

Vi trycker ett kampanjmaterial som består av A3 affischer, foldrar, klädbiljett och In/Ut-skyltar och minifoldern Fixa grejen. Materialet kan ses på webben. En jpg-fil med affischen kommer att finnas på webben så att ni kan göra en lokal variant med era partners loggor mm.

Kontakta oss om ni vill ha affischen i InDesign. Materialet kommer börja skickas ut från vecka 9 och därefter löpande och det kan beställas från början av februari på

www.naturskyddsforeningen.se/kladbytdagen

Obs! Om du har frågor om var ditt paket är och om det skickats, **kontakta i god tid:**

order@naturskyddsforeningen.se eller ring tel 08-702 65 50.

Arrangörsgrupp på Facebook

Missa inte att det finns en Facebooksida för alla klädbytarfixare runt om i landet där man kan utbyta erfarenheter. Sök på **Sveriges största klädbytdag** på Facebook och begär att få gå med i gruppen.

Uppgifter för er som arrangör

- Bokar lokal för bytesdagen och ordnar eventuella tillstånd
- Ansvarar på plats på bytesdagen och bemannar evenemanget
- Kontakt med eventuella lokala aktörer och andra ev. klädbytararrangörer
- Ordnar galgar, bord etc som kan behövas under dagen
- Sköter lokalt pressarbete och annonsering etc om sådant sker (underlag från riks)
- Meddela oss så snart ni vet när och var arrangemanget ska vara. Vi lägger in alla klädbytdagar på Naturskyddsforeningens webbsida med tid, plats, kontaktuppgifter, länk till fb-event och övrig info och sprider i sociala medier och till media.
- Ansvarar för informationsspridning på orten, t ex Facebook, annonsering, kalendarier i lokaltidningar och affischering

Målgrupp

Frågan bör ställas för vem som klädbytet anordnas. Hittills har tjejer och kvinnor dominerat bland besökarna. Men självklart är även killar och män intressanta som deltagare. För att locka fler män och killar kan ni välja att erbjuda en extra biljett till den som lämnar in herr/killkläder (det kan ju även vara tjejer som lämnar in och vill byta till sig killkläder)

Huvudmålgruppen för Sveriges största klädbytdag är vuxna (från ungdomar och uppåt). För familjer med barn finns ofta redan många marknader och loppisar. Men ni kan välja att vända er till en annan grupp och skriva det på affisch, folder och på Facebook. Exempel på målgrupper kan vara:

- Studenter/elever vid t ex gymnasium, folkhögskola eller universitet
- Killar och män
- Inbjuden skara. Har man brist på tid eller frivilliga kan man ordna en "intern" klädbytdag där inbjudan bara går ut till medlemmar eller privata kontakter. Eller varför inte göra en fest på kvällen med knytismat och annat mysigt.
- Kunder och anställda på ett företag eller arbetsplats.

Klädinlämning – rena och fina plagg

Vid större Klädbytdagar är det vanligt att man uppmanar folk att t ex lämna in plagg mellan ex kl. 9-12 så att man har tid att hänga upp/lägga fram kläder inför eventet. Människor får sedan komma tillbaka, förslagsvis en timme senare när själva klädbytet sker. På mindre orter eller om man är många som kan ta emot kläder kan man ha inlämning och byte successivt under öppettiden.

När kunden kommer, lämnar han eller hon in **max 5 eller 10 stycken plagg** (antalet varierar på de olika klädbytdagarna) vid "In"-skylten och får då en biljett för varje plagg som man byter mot nya plagg när man går därifrån. Plaggen ska granskas så att de är hela och rena och inte är urtvättade eller noppiga. Det sista är extra viktigt för trikåplagg. Tumregel är att kläderna ska vara **i så fint skick att någon vill byta till sig dem**. Om ni gör ett event på facebook är det bra att tydligt skriva om i vilket skick ni önskar plaggen är.

Personal och medhjälpare

Tre personer är ett minimum för en mindre Klädbytdag. För att hålla god ordning och se till så att det inte blir för många besökare i lokalen samtidigt kan det behövas många fler personer vid större arrangemang/orter. En person bör finnas vid inlämningsdisken, en vid utlämningen och en hänger upp de nya kläderna på plats. På större orter är det bra att ha flera bord för inlämning/utcheckning så inte kön blir för lång.

Försök att ragga medhjälpare tidigt. Mejla till alla medlemmar i lokalföreningen, bjud in till en planeringsträff och fråga om de vill vara med och hjälpa till. Många vill inte planera men är gärna funktionärer.

Ett tips är att erbjuda de volontärer som vill att få ett intyg för sin volontärsats, som merit till sitt CV. Här finns en handledning för volontärhjälp

http://www.naturskyddsforeningen.se/sites/default/files/dokument-media/kampanjmaterial/kladbytdag_rekrytera_och_handleda_volontarer.pdf

Ni kan även utan kostnad registrera er krets och att ni söker volontärer till ert evenemang på www.volontarbyran.org/

Sykunnig med symaskin

Uppskattat och vanligt på klädbyten är att ha en symaskin och sykunnig i lokalen för att hjälpa besökarna med enklare upplagningar eller intagningar av plagg. Ett annat tips är att ha en person på plats som kan visa eller göra lagningar av plagg.

Lokalen

Lokalen kan vara av olika art beroende på hur stort ni förväntar er att eventet ska bli. En konsertlokal, foajé till bio/teaterlokal, tält på ett torg, biblioteket, en yta i en galleria eller köpcenter, skollokal eller en lokal i hyresgästföreningen är några exempel.

Utrustning och saker att tänka på

Material som behövs till Klädbytaraktiviteten är följande:

- **Klädstänger** för klänningar, skjortor, jackor och toppar. En standardstång rymmer ca 40 plagg. 2 stänger räcker för ett mindre arrangemang, 3-4 till ett medelstort med 40-100 besökare och 7-8 stycken för ett större arrangemang med över 100 besökare. Fråga om ni kan låna på second hand.
- **Galgar** anpassat efter hur många stänger ni har. Fråga om ni kan låna på en second hand.

- **Bord, byråer, bänkar eller hyllor** att lägga vikta plagg på. Exempel på plagg som gör sig bra vikta är jeans, byxor, t-shirts, linnen. Bord och hyllor i olika nivåer skapar liv i lokalen.
- **Flyttkartonger** är bra för att bära plagg från inlämning till bord eller klädhängare.
- Minst **två bord ytterligare** behövs, ett vid inlämningen av plagg och ett vid utlämningen.
- Sköna stolar som besökare kan slå sig ner i skapar också en mysig, avspänd känsla som kan få folk att vilja stanna längre.
- **Belysningen** i lokalen kan behöva kompletteras med egna lampor för att framhäva plaggen och skapa en bra stämning.
- **Musik** är trevligt att ha, antingen live musik eller via musikanläggning.
- Skyltar som kan hängas upp om miljöbesparing finns att beställa
- **Kretsprogram** och **värvningsinfo** vid utcheckningen av kläder
- Minst en **spegel** behövs i närheten av en provhörna och gärna två speglar på större arrangemang
- En **provhörna** i lokalen kan skapas med hjälp av skärmar som ställs upp, ett draperi eller dylikt, men är inte nödvändigt.
- **En låda eller korg** vid utcheckningen där Klädbrickor kan läggas.
- Det bra med lite **skyltar och posters** som finns att beställa: en som sätts upp vid entrén, en vid inlämningen "IN" – här lämnar du in dina gamla kläder" samt en vid disken för utlämning av plagg märkt "UT" – här löser du ut dina nya kläder".
- Häng upp värvningserbjudanden med bokpris på entrédörren, så ser folk den när de väntar på att få gå in, och i lokalen. På webben kommer finnas enkla skyltar i A3 att skriva ut och hänga upp med info om vilka kläder det är, t ex Kjolar, Herrkläder osv
- Överblivna plagg skänker ni till en **lokal second hand**, fråga i förväg om de kan komma och hämta en stund efter att bytet är slut.
- **Klädsel** Använd gärna enhetliga färger på tröjan/skjortan eller sy egna värdinne/ordensband av tygrester. Fäst en grön Naturskyddsförenings-pin på tröjan eller på bandet.

Marknadsför via sociala medier

Använd sociala medier som Facebook, Instagram och Twitter för att dela och sprida info om er Klädbyttardag! Det är den viktigaste faktorn för att få besökare till ert evenemang. Utse 1-2 ansvariga till er FB-sida och sprid evenemanget till sina vänner och be dem dela.

Glöm inte att informera om era Klädbyttardagar på er webbsida.

Viktigt! Ge oss länk till ert Facebook-event och info om plats, adress, tid för inlämning, antal plagg, tid för byte, kontaktpersons epost och mobil, ev kringarrangemang, samarbetspartners. Vi kommer att publicera infon på webben och sprida till media och i sociala medier

Marknadsföring

Sätt upp affischer och lägg ut foldrar på gymnasieskolan, fritidsgården, högskolor, på second hand butiken, universitet, bibliotek, i mataffären, annonstavlur, kultur- och kommunhus eller på förskolor och idrottslokaler.

Texta dag, plats, tid för inlämning och klädbyte och det antal **plagg ni tar emot, 5 eller 10**. Eller skriv informationen i en textfil och klistra på affischen. På lilla foldern är det smidigt om ni fäster etiketter med lokal info så slipper ni skriva så många för hand. **Glöm inte antal plagg även på foldern.**

Berätta för media

Tala om för lokalpressen/media att ni planerar Klädbytardagen. Det är bra att skicka ett pressmeddelande några dagar innan. Ni kommer att få ett förslag från oss som ni kan anpassa. Glöm inte radio/teve och kalendrier. Skicka också gärna en insändare någon vecka innan och be att de publicerar på Klädbytardagen (förslag får ni från oss).

Att synas

Skylda upp så det syns på långt håll att det är Naturskyddsforeningen som är arrangör. Om ni har en banderoll är det bra att hänga upp den.

Värva medlemmar!

Genom Klädbytardagen når Naturskyddsforeningen nya grupper. Medlemmarna är vår värdefullaste resurs. När vi är många som är aktiva eller stödjer foreningen blir vår röst starkare.

Gör så här: När besökarna checkar ut sina nya kläder – **fråga om personen vill bli medlem.** Berätta att hen idag kan få boken Ägodela **som gåva** när hen anmäler sig som medlem. Låt personen titta på boken (visningsex skickas med materialpaketet) Boken skickas senare från riks till den nye medlemmen. Säg att det kostar 24 kr i månaden att vara medlem och 16 kr för de under 25 år. Helårspriser är 295 kr för vuxen och 195 kr under 25 år.

Fyll i värvningskort eller autogiroblocket. Vi vill helst ha medlemmar som betalar via autogiro, då får vi lägre kostnader. Om någon inte vet sitt kontonummer, skriv upp telefonnumret (både hem och mobil) så ringer vi från riks.

Sätt upp affischen "Bli medlem idag – få en gåva" utanför och i lokalen så folk ser den när de väntar (kommer med materialpaketet)

Om ni har några böcker kvar sedan tidigare år kan ni dela ut dem och skriva på kortet att personen fått en bok. Skicka värvningstalonger och vykort till oss (adress sista sidan).

Berätta hur det gick

Det värdefullt för oss att veta hur det gick! Vi vill att ni svarar på den enkät vi sänder ut efter klädbytardagen med frågor om antal besökare, antal plagg som bytt ägare och hur många ni värvat.

Om någon hinner ta lite bilder när det är full fart på klädbytet är vi jättegglada för att få dem på mejl. Vi kommer att hålla er uppdaterade via e-post den närmsta tiden.

Hoppas ni får kul och lycka till med ert klädbyte!

Frågor?

Planering, råd, anmäl ert evenemang mm – kontakta oss på följande mejl:
kladbytardagen@naturskyddsforeningen.se

Jessica Andréason, jessica.andreason@naturskyddsforeningen.se mobil: 0739-44 99 10

Sara Örberg, sara.orberg@naturskyddsforeningen.se mobil: 0768-66 57 07

Frågor om värvning:

Kontakta: Erica Lintrup Erica.Lintrup@naturskyddsforeningen.se

Om ni skriver följande adress på kuvertet behövs inget frimärke:

Naturskyddsföreningen, Att: Erica Lintrup, Svarspost kundnr 110155900
110 04 Stockholm